

Mälumäng nr 2. KÜSIMUSED

1. Küsitav inglise filminäitleja, koomik, kirjanik ja muusik saab eeloleval suvel 55 aastaseks. Rahvusvaheliselt tuntuks sai ta osatäitmisega USA telesarjas, mis Eesti telekanaliteski suure menuga linastunud. Selles rollis rääkis ta USA aktsendiga, sest sinna sooviti palgata ameeriklast. Sarja teleprodutsent Bryan Singer oli üllatunud, kui sai teada, et küsitav ei olegi ameeriklane, vaid inglane. "Emmy" kandidaadiks nimetati ta 2005 ja 2007–2010 (ei võitnud), "Kuldgloobuse" kandidaadiks 2005–2010 (võitis 2006 ja 2007), ekraaninäitlejate gildi auhinna kandidaadiks 2006–2010 (võitis 2007 ja 2009), televisioonikriitike assotsiatsiooni auhinna kandidaadiks 2005–2007 (võitis 2005 ja 2006). 2011. aasta juulis teatas ettevõtte *L'Oréal*, et valis küsitava oma meestetoodete reklaamnäoks. **Kes laulab?**

2. Millisest riigiametist jutt?

Küsitaval ametil on 6 regiooni:

- Harju-Järva-Rapla regioon tegevuspiirkonnaga Harju, Järva ja Rapla maakonnas;
- Viru regioon tegevuspiirkonnaga Ida-Viru ja Lääne-Viru maakonnas;
- Jõgeva-Tartu regioon tegevuspiirkonnaga Jõgeva ja Tartu maakonnas;
- Hiiu-Lääne-Saare regioon tegevuspiirkonnaga Hiiu, Lääne ja Saare maakonnas;
- Pärnu-Viljandi regioon tegevuspiirkonnaga Pärnu ja Viljandi maakonnas;
- Põlva-Valga-Võru regioon tegevuspiirkonnaga Põlva, Valga ja Võru maakonnas.

Aastast 2009 on ameti peadirektori kohal Andres Onemar. Vastuse võib valida all loetletute hulgast: keskkonnaamet, muinsuskaitse amet, veterinaar- ja toiduamet, terviseamet, maanteeamet.

3. Nimetage teos, mis algab järgmiste sõnadega:

„Kyrie Eleison, Christe eleison, Kyrie Eleison, Oremus. Sancta Maria, ora pro nobis. Sancte Michael, ora pro nobis. Sancte Paule, ora pro nobis. Sancte Raphael, ora pro nobis. Sancte Petre, ora pro nobis. ...“ (VIHJE! Vähe on eestlasi, kes teosega tuttavad ei ole.)

4. Nimetage need kaks filmimaailma megastaari noorpõlvepildidel. Mõlemad on filmimaailmas aktiivselt tegevad ka praegu. Foto daamist (üks Oscari, kolm Kuldgloobust ja neli Emmyt) on tehtud aastal 1963 ja härrasmehest (4 Oscarit) aastal 1949.

5. Mis aasta?

12. veebruar – Tallinnas tegutsenud Marja poes toimus varing.

30. aprill – Eesti teenib Eurovisiooni lauluvõistluse finaalis lauluga "Nagu merelaine" 2 punkti ja 24. koha.

10. mai – Nelson Mandela vannutati Lõuna-Aafrika Vabariigi presidendiks.

27. juuni – Worldloppet'i aastakoosolekul võeti Tartu maraton Worldloppet'i liikmeks.

7. juuli – Bill Clinton tegi esimese USA presidendina visiidi Balti riikidesse, käies Riias.

11. detsember - Vene väed tungisid Tšetšeeniasse.

Sündis Justin Bieber, suri Kurt Cobain.

Nobeli kirjanduspreemia võidab Kenzaburō Ōe

6. Kes räägib?

7. Mis riik? Sellel väikeriigil on 35 000 ruutkilomeetrit merepinda ja üle 1500 saare.

Rannajoone liigendatuse poolest on riiki võrreldud Kreekaga. Sadamate kaudu liigub ligi 70% selle riigi ekspordist, kuid riigi lipu all sõidab ainult kaks kaubalaeva. Võõra lipu all töötab hetkel umbes 5000 selle väikeriigi meremeest. Riigil on maismaapiir ühe EL riigiga ja umbes 20% riigi maismaaterritooriumist moodustavad erinevad kaitsealad.

8. Pildil(all vasakul) on silmapaistev orelikunstnik, keda peeti oma aja üheks paremaks J.S.Bachi teoste esitajaks. Laiemale üldsusele on mees siiski rohkem tuntud arsti ja filosoofina. Tema peamised tööd on eluslooduse eetikast. Ta sõnastas põhimõtte aukartusest elu ees ja esitas filosoofilise põhjenduse eetilisest suhtumisest kõigesse elavasse tulenevalt kõigele elavale omasest elutahtest: „ Igasugusesse elutahtesse tuleb suhtuda samasuguse aukartusega elu ees nagu enda elutahtesse. Talumees, kes on niidul lehmatoiduks maha niitnud tuhat lille, peab hoiduma koduteel mõtlematuks ajaviiteks teeäärsele lillele pead maha löömast, sest sellega patustab ta elu vastu, seismata paratamatuse võimu all“. 1952 aastal omistati talle Nobeli rahupreemia. Kes?

9. Kelle büsti avamine?(pildil ülal paremal) Büst avati Ungaris Kiskörösi linnakeses tema 80. sünnipäeva puhul talle, kui Sandor Petőfi loomingu silmapaistvaimale eestindajale. Sel suvel pidas küsitav juba oma 85 ndat juubelisünnipäeva.

10. Teda peetakse Eesti läbi aegade parimaks pallimängijaks. Tema saavutustenimekirjas on lisaks muule olümpiamedal, kaks MMi ja viis EMI tiitlit ning kuulumine MM turniiri sümbol - sesse koondisse. Ometi pole teda kordagi valitud Eesti parimaks sportlaseks. Kahel korral on ta pidanud leppima teise kohaga: korra Aavo Pikkuusi ja korra Jaak Uudmäe järel. **Kes?**

11. en, to, tre, fire, fem, seks, syv, åtte, ni, ti. **Mis keel?**

12. 2012 aasta majandusaasta aruannete põhjal on just need 10 Eesti suurimat (käibe põhjal milj. eurodes) ettevõtet. **Nimetage puuduvad kaks suurimat!**

1. 1330,7
2. .... 943,9 3.
3. Baltic International Trading OÜ 902,7
4. Eesti Energia AS 868,5
5. Orlen Eesti OÜ 535,3
6. Tallinna Kaubamaja AS 467,8
7. Neste Eesti AS 371,2
8. BLTR Grupp AS 371,2
9. Rimi Eesti Food AS 359,1
10. Swedbank AS 342,0

13. 1902. aastal patenteeris Hamilton Beach esimese elektrilise vibraatori, mida tohtis kodus kasutada. Senini oli selle kasutamise õigus arstidel, kes kasutasid seda naiste neuroosi ja depressiooni raviks. Vibraatorist sai viies elektriline seadeldis koduses majapidamises, eelnevalt olid elektri abil töötavad seadmed kodudes: teekann, röster, ... ja ..... **Nimetage kaks vanimat elektri abil töötavat seadeldist, mida kodumajapidamistes kasutama hakati.** (hõõglampi ärge pakkuge!)

14. Kes või mis ühendab neid mehi?

Silver Rattasepp, Andrus Tints, Lauri Õunapuu, Raivo Piirsalu, Marko Atso, Markus Teeäär.

15. Millise töö juures allolevaid tööriistu kasutati?

16. Nimetage helilooja!

17. Pildil (all vasakul) on oma ala suveräänne liider maailmas. Viiekordse maailmameistri tugevuseks peetakse sünnipärast andekust ja oskust võrdselt kasutada mõlemat kätt. Ajakirjanduse jaoks lisavad atraktiivsust psüühikahäired ja sõltuvusprobleemid, mis aga paradoksaalsel kombel on spordiala populaarsuse kasvule vaid kaasa aidanud. **Kes?** (õige ala = 1p)

18. Kus asub parempoolsel pildil kujutatud mõisahoone?

19. Pildil(all vasakul) on suurim seda liiki kala, mis fotole jäädvustatud! Kala kaalus 2,49 kg ja oli 52 cm pikk. Seda kalaliiki peetakse Eesti kõige taimtoidulisemaks kalaks, kuigi suuremad isendi Võrtsjärves söövad ka väikesi kalu. Pulmade ajaks kasvatab kala selga iseloomuliku pulmarüü – „helseskatte“. **Mis kala?**

20. Selle automargi logo tuntakse, kui „kahekordset käisepaela“. Logo nägi ilmavalgust 100 aastat tagasi kui mees, kelle perenime automark kannab, hakkas koostama käigukaste, mida müüs autotootjaile. Logo kujutab endast koonilise hammasratta hammaste stiliseeringut. Seda marki autoga on näiteks Ari Vatanen võitnud Pariis-Dakar ralli.

Nimetage automark!

VASTUSED: 1. Hugh Laurie 2. Keskkonnaamet 3. „Viimne reliikvia“ 4. Helen Mirren, Clint Eastwood 5. 1994 6. Ken-Marti Vaher 7. Eesti 8. A. Schweitzer 9. Ellen Niit 10. Viljar Loor 11. Norra keel 12. Ericson, Tallink 13. Õmblusmasin, ventilaator 14. Metsatööl 15. Vaigutamisenuga 16. Tšaikovski 17. R. O`Sullivan 18. Ahja mõis 19. Roosärg 20. Citroen